

Farsta Strandskolan

Fritidshemmets arbetsplan

Rosen och Klubb 10

2017-2018

Innehållsförteckning

1. Fritidshemmets förutsättningar	3
1.2. Fritidshemmets styrdokument.....	4
Internationella styrdokument.....	4
Nationella styrdokument	4
Kommunala styrdokument.....	4
Lokala styrdokument.....	4
2. Vision, affärsidé och värdegrund	4
Företagets vision	4
Företagets affärsidé.....	4
Företagets mål.....	4
3. Fritidshemmets arbete med värdegrund och uppdrag.....	5
3.1. Viktiga värden på fritidshemmet, Rosen och Klubb 10.....	5
4. Fritidshemmets organisation	6
Arbetslag	6
Elevunderlag	7
5. Utveckling av verksamheten/systematiskt kvalitetsarbete	7
5.1. Fritidshemmets arbete med trygghet och trivsel (Normer och värden)	8
5.2. Fritidshemmets arbete med kunskaper	9
5.2.1. Fritidshemmets olika aktiviteter som främjar elevernas nyfikenhet och lust att lära.....	9
5.3. Fritidshemmets arbete med elevers ansvar och inflytande.....	10
5.4. Fritidshemmets arbete kring samarbete med hemmet.....	10
5.5. Samarbete mellan Vätterosens verksamheter (förskola, fritidshem och skola).....	11
5.6. Fritidshemmets arbete med omvärlden.....	11
6. Fritidshemmets mål och åtaganden för utveckling, uppföljning och utvärdering 2017-2018.....	12
6.1. Normer och värden.....	12
Diskriminering och kränkande behandling.....	12
6.2. Kunskaper	14
6.3 Elevernas ansvar och inflytande	15
6.4. Samarbete med hemmet.....	16
6.5. Samarbete mellan Vätterosens verksamheter (förskola, fritidshem och skola).....	17
6.6. Fritidshemmets arbete med omvärlden.....	18
7. Systematisk kvalitetsarbete, uppföljning och utvärdering.....	18

1. Fritidshemmets förutsättningar

Arbetsplanen bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete från föregående läsår, 2016-2017 samt utifrån riktlinjer/mål från Lgr 11 och andra styrdokument (se sid. 4) för fritidshem. Nya mål/åtaganden för 2017-2018 finns i arbetsplanen fr.o.m. s.12. Från och med 1 juli 2016 har Lgr11 reviderats och fritidshemmet har fått en egen del som ska komplettera del 1 och del 2 genom att förtydliga syftet och det centrala innehållet för undervisningen på fritidshemmet.

"Undervisningen i fritidshemmet ska utgå från den värdegrund och det uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som framgår av del 1 och 2 i denna läroplan. Denna del kompletterar del 1 och 2 genom att förtydliga syftet med och det centrala innehållet i undervisningen i fritidshemmet. Begreppet undervisning ska ges en vid tolkning i fritidshemmet där omsorg, utveckling och lärande utgör en helhet."

(inledning i Lgr 11, fritidshemmets del)

Fritidshemmet på Farsta Strandskolan är en del av förskolan MA Vätterosen AB och är sedan 1998 integrerat med Farsta Strandskolans fristående skola med klasser från förskoleklass t.o.m. årskurs 5. Ägarformen bedrivs i aktiebolagsform av Marie Ericsson och Anita Sandberg.

Farsta Strandskolans fritidshem ligger nära Farsta strands tunnelbanestation. Lokalerna är vackert belägna i ett grönområde på en sluttning mot sjön Magelungen. Eleverna delar skolgård med förskolan som också tillhör företaget och som ligger i samma hus som Farsta Strandskolans fritidshem. Skolgården är inhägnad av ett staket med såväl asfaltsytor som gräs, träd och kullar där barnen kan leka. Det finns bland annat en sandlåda, rutschkana, en mindre fotbollsplan, pingisbord, basketkorg, gungor och en utmanande klätterställning. Barnen får en vana att vistas i naturen eftersom fritidshemmet regelbundet använder närområdet i sin verksamhet.

Verksamheten bedrivs med utgångspunkt från gällande skollag och den obligatoriska läroplanen, Lgr 11 (reviderad 2016) samt andra styrdokument gällande för fritidshem, (se sid. 4). Fritidsverksamheten är integrerad i skolans lokaler. Fritidshemmet är öppet för alla elever på Farsta Strandskolan från förskoleklass t.o.m. årskurs 3. Eleverna är uppdelade på tre fritidshemsavdelningar, Rosens fritidshem för elever som går i förskoleklass, Rosens fritidshem för elever i årskurs 1-och 2 samt Klubb 10 för årskurs 3. Detta för att erbjuda och anpassa olika aktiviteter utifrån elevernas möjligheter, förmågor, intressen och erfarenheter. Fritidshemsgrupperna på Rosen delar också upp sig, eleverna i förskoleklassen turas om med årskurs 1 och 2 att ha egna ute- och innedagar. På Farsta Strandskolans fritidshem arbetar 9-10 pedagoger varje eftermiddag.

Fritidsverksamheten kompletterar skolan tidsmässigt genom att fritidshemmet är öppet från kl. 6.30 till kl.18.00 under skolverterminerna, samt på lov och studiedagar. Fritidshemmets öppettider kan variera beroende på vilket behov som efterfrågas. Fritidshemmet stänger två veckor på sommaren och en gång i månaden kl.16.00 för pedagogiska möten. Vid stängning av fritidshemmet ordnas omsorg om behov finns. Fritidshemmet erbjuder både fria och styrda pedagogiska aktiviteter, såsom skapande och pyssel, spel, bygg- och konstruktionslek, utelek, skogsutflykter/friluftsliv och

parkleksbesök, m.m. Fritidshemmet på Farsta strandskolan, Rosen och Klubb 10 strävar efter att vara ett fritidshem där alla barn upplever och ges möjlighet att uppleva olika "äventyr". Viktigt är också att fritidshemmet ger förutsättningar för aktiviteter som främjar lugn och ro och olika former av rollerkar.

1.2. Fritidshemmets styrdokument

Internationella styrdokument

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter
FN:s barnkonvention
Agenda 21

Nationella styrdokument

Skollagen (2010:800)
Skolförordningen (2011:185)
Diskrimineringslagen (2008:567)
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11, reviderad 2016)
Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2014) *Fritidshem*.

Kommunala styrdokument

Stockholms stad (2013) *Skolprogram - en skola i världsklass*.

Lokala styrdokument

MA Vätterosens vision, affärsidé och mål
Lokal arbetsplan för fritidshemmet, Rosen och Klubb 10
Vätterosens Likabehandlingsplan (2017-2018)

2. Vision, affärsidé och värdegrund

All personal på Farsta Strandskolans fritidshem, Rosen och Klubb 10 arbetar efter företagets mål som bygger på Lgr 11 och andra styrdokument.

Företagets vision

- Vätterosen ska vara kundens naturliga förstahandsval för barn mellan 1-12 år.

Företagets affärsidé

- Kreativt lärande för barn mellan 1 och 12 år.
- En liten enhet som genom korta beslutsvägar skapar en nära relation till kunden.
- En god arbetsmiljö för barn och vuxna, där miljön stimulerar leken och främjar inlärning.

Företagets mål

- Social och emotionell medvetenhet.
- Språklig kompetens.
- Inspirerande arbetsmiljö.
- Gemensamt ansvar för individuellt lärande.

3. Fritidshemmets arbete med värdegrund och uppdrag

"Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö."

(Lgr 11 s.7)

Skolans och fritidshemmets uppdrag

"Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Skolan ska förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensram alla i samhället behöver."

(Lgr 11 s.10)

Fritidshemmets huvuduppgift är att ge god omsorg om yngre grundskoleelever vid sidan av skolundervisningen. Fritidshemmet ska komplettera skolan genom att stimulera elevernas utveckling och lärande, erbjuda en meningsfull fritid och rekreation samt främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

(Stockholms stads skolprogram 2013)

- Fritidshemmet har mentorer för respektive fritidshemsgrupp.
- Fritidshemmet har en åtgärdsstrappa och har utarbetade strategier/handlingsplaner/åtgärdsprogram för elever med behov av särskilt stöd,
- Fritidshemmet följer upp och utvärderar arbetet kring elever med särskilda möjligheter/särskilt stöd,
- Fritidshemmet har som stående punkt på sina möten, elevernas välmående, trygghet och trivsel.
- Fritidshemmet har "fritidskonferenser" 1 ggr/termin, där elevernas möjligheter och behov uppmärksammas för att stödja elever med särskilda möjligheter/behov av särskilt stöd.
- Fritidshemmets pedagoger får handledning och stöd när olika behov uppstår.

3.1. Viktiga värden på fritidshemmet, Rosen och Klubb 10

Farsta Strandskolans fritidshem, Rosen och Klubb 10 arbetar tillsammans i vår fritidshemsvardag för att vi ska utgå från synsättet – ett fritidshem med särskilda möjligheter och ett fritidshem med elever med särskilda möjligheter. Fritidshemmet ska vara ett fritidshem som ser alla elevers unika möjligheter.

Fritidshemmet arbetar med inspiration från Nya Zeeland där en kreativ arbetsmiljö, ett utforskande arbetssätt, ett positivt förhållningssätt och en hög tilltro till elevernas olika förmågor är vägledande i arbetet. Det är eleverna som är huvudpersoner i sina liv där fritidshemmets pedagoger har den stora förmånen att vara elevernas reskamrater på fritidshemmet. Eleverna på fritidshemmet, Rosen/Klubb 10 ska möta vuxna som ser varje elevs möjlighet och som engagerar sig i samspelet med både den enskilda eleven och gruppen. Fritidshemmet är en plats som har att göra med elevernas rättigheter, där vi tillsammans samspekar, lär, utvecklas, utforskar och förundras.

En oerhört viktig del i fritidshemsverksamheten är *"...att utgå från samspelet i gruppen för att utveckla elevernas förmåga att kommunicera samt lyssna till, tolka och förstå andras synpunkter och deras sätt att uttrycka sig"*. (Skolverkets allmänna råd med kommentarer, *Fritidshem* s.32) Att utveckla elevernas språkliga förmågor är en viktig del i vår verksamhet. Vi strävar efter att göra alla elever språkligt trygga.

En annan viktig del i fritidshemsverksamheten är arbetet med att främja likabehandling och att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Fritidshemmets och skolans gemensamma trivselrutiner, som eleverna själva är med och skapar varje år, är ett oerhört viktigt verktyg för det främjande arbetet.

4. Fritidshemmets organisation

Ingen annan faktor är så viktig för fritidshemmets kvalitet som en kompetent och engagerad pedagogstyrka. Pedagogerna på fritidshemmet är elevernas viktigaste resurs. Fritidshemmet strävar efter att endast tillsvidareanställa behöriga pedagoger och att fortbilda pedagogerna för att höja fritidshemmets kvalitet, både på individuell nivå och på gruppnivå. En hög kompetens bland fritidshemmets pedagoger är av stor betydelse för fritidshemmets kvalitet.

Farsta Strandskolans fritidshem, Rosen och Klubb10, har en mycket engagerad och motiverad personal som hela tiden strävar efter att uppnå goda resultat på alla nivåer.

Farsta Strandskolan är indelad i fyra arbetslag som träffas regelbundet för att planera och utveckla den pedagogiska verksamheten. Ett av dessa arbetslag består av pedagoger som arbetar på fritidshemmet. Pedagogerna på fritidshemmet ingår också i de övriga arbetslagen.

I arbetslaget på fritidshemmet arbetar alla pedagoger tillsammans, där verksamheten utgår utifrån de riktlinjer/mål som finns i Lgr 11 och andra styrdokument. (se sid. 4) Fritidspedagogen har ett övergripande pedagogiskt ansvar för innehållet. Rektor ansvarar för fritidshemmet i sin helhet.

Respektive mentor för varje fritidshemsgrupp ansvarar tillsammans med sina närmsta medarbetare att utgå från Lgr11 (reviderad 2016) när de planerar verksamheten.

Arbetslag

"Lilla skollaget" (F-2, 3-5)

"Stora skollaget" (F-5)

"Fritidslaget" (Rosen och Klubb 10)

"Stora laget" (F-5 och fritidshem)

Vätterosen (skola, fritidshem & förskola)

- Antal anställda fritidspedagoger: 1
- Antal anställda förskollärare: 2 (varav 1 vikarierar just nu som lärare)
- Antal anställda barnskötare: 4
- Antal anställda med annan utbildning och erfarenhet av arbete på fritidshem: 4
- Beroende på fritidshemsgruppernas möjligheter visstidsanställer vi också resurspersonal.

För att anpassa fritidsverksamhet efter elevernas möjligheter, förmågor, intressen, behov och erfarenheter organiserar vi oss enligt följande:

- Rosens fritidshem för förskoleklasser, 36 elever och tre-fyra pedagoger.
- Rosens fritidshem för årskurs 1 och 2, 47 elever och fyra pedagoger.
- Klubb 10 för årskurs 3, 19 elever och två pedagoger.

Elevunderlag

Förskoleklass A+B: 36 elever

Fördelning, 16 flickor och 20 pojkar

Elever med annat modersmål än svenska: 8

Elever med fritidshemsplats: 36

Årskurs 1: 24 elever

Fördelning, flickor 16 och pojkar 8

Elever med annat modersmål än svenska: 12

Elever med fritidshemsplats: 24

Årskurs 2: 23 elever

Fördelning, flickor 14 och pojkar 9

Elever med annat modersmål än svenska: 10

Elever med fritidshemsplats: 23

Årskurs 3: 19 elever

Fördelning, flickor 11 och pojkar 8

Elever med annat modersmål än svenska: 7

Elever med fritidshemsplats: 19

Totalt 102 elever på fritidshemmet varav 36 % (37 elever) med annat modersmål än svenska.

På fritidshemmet talas det 16 olika språk: arabiska, bosniska, dari, engelska, finska, grekiska, italienska, nederländska, norska, pashto, polska, somaliska, sorani, spanska, svenska och turkiska.

5. Utveckling av verksamheten/systematiskt kvalitetsarbete

Fritidshemmets arbete med att följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Fritidshemmets arbetsplan bygger på de mål/riktlinjer som är fastställda i ovan beskrivna styrdokument. (se sid. 4) Arbetsplanens åtaganden och mål för 2017-2018 bygger på fritidshemmets systematiska kvalitetsarbete från läsåret 2016-2017.

Mål och åtaganden i arbetsplanen följs upp, utvärderas och utvecklas

- på fritidshemsplaneringarna där fritidshemmet har en utarbetad dagordning,
- på rektorns möten med fritidshemspersonalen
- på möten mellan rektor och pedagogiskt ansvarig för fritidshemmet
- på pedagogiska möten/möten för fritidshemmet
- på gemensamma planeringsdagar och utvärderingsdagar

- på enskild planeringstid
- på medarbetarsamtal
- på fritidsråden, vid elevintervjuer/kartläggningar och i den dagliga verksamheten med eleverna
- på föräldramöten, vid utvecklingssamtal och brukarundersökningar/enkäter
- i vardagliga kontakter med vårdnadshavare/föräldrar.

Fritidshemmet har pedagogiska möten en gång i månaden tillsammans med skolan och förskolans pedagoger. Dessa är förlagda mellan kl. 16.00 till 19.00. Pedagogerna har planering på kvällstid 10 tim/läsår och tid för föräldrasamverkan 6 tim/läsår. Enskild planeringstid är inlagd under arbetstid varje vecka och pedagogerna har dessutom 8 timmar i "förtroendetid" under ett läsår som exempelvis kan gå till inläsning av litteratur. Pedagogerna på fritidshemmet träffar rektor en gång i veckan för uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten.

Fritidshemmet har gemensam kompetensfortbildning, enskild fortbildning och fortbildning för företagets alla verksamheter d.v.s. förskola, fritidshem och skola.

5.1. Fritidshemmets arbete med trygghet och trivsel (Normer och värden)

¹Fritidshemmet ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling."
(Lgr 11 s.13)

- Fritidshemmet har en gemensam Likabehandlingsplan för att främja likabehandling och för att motverka diskriminering samt annan kränkande behandling tillsammans med skolan.
- Likabehandlingsplanen följs upp och utvärderas vid olika mötestillfällen samt revideras en gång per läsår.
- Likabehandlingsplanen finns utlagd på Farsta Strandskolans lärplattform SchoolSoft samt på hemsidan. (www.mavatterosen.se)
- Vätterosen har en trygghetsgrupp, där pedagogiskt ansvarig pedagog för fritidshemmet ingår, som träffas ca: 3ggr/termin och när olika behov uppstår.
- Fritidshemmet har mentorer för respektive fritidshemsgrupp
- Fritidshemmet har utarbetade rutinerna i form av en "trygghetstrappa" vid diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Fritidshemmet har som stående punkt, trygghet och trivsel vid fritidshemmets olika mötestillfällen, både med pedagoger samt elever.
- Fritidshemmet har fritidsråd 3 gånger per termin, i sina separata grupper, där det finns en utarbetad dagordning. Eleverna får möjlighet att ge synpunkter och samtala om sin situation på fritidshemmet. Fritidsrådets synpunkter, önskemål och förslag till förbättringar följs upp/genomförs.

¹ Ursprungstexten från Lgr 11 lyder "Skolan ska..." Skolan har bytts ut till fritidshem

- Fritidshemmet utarbetar nya trivselrutiner tillsammans med eleverna och skolan vid höstterminens början.
- Fritidshemmet har utarbetade "akuta" handlingsplaner som finns väl synliga och tillgängliga vid informationsväggen för personal.
- Fritidshemmet deltar i Stockholms stads brukarundersökning
- Fritidshemmet skickar ut en egen enkät tillsammans med skolan, "*Samverkan mellan skola, fritidshem och hem*"
- Brukarundersökningarnas resultat utvärderas, följs upp och analyseras och kommande läsårs arbetsplan, bygger bland annat på resultaten från brukarundersökningarna.

5.2. Fritidshemmets arbete med kunskaper

²Fritidshemmet ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning. Fritidshemmet ska bidra till elevernas harmoniska utveckling.

Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för fritidshemmets verksamhet.(...) Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.

(Lgr 11 s.14)

- *Jag vill, jag kan och jag vågar*, är utgångspunkten i arbetet tillsammans med eleverna.
- All fritidshemspersonal är förtrogen med fritidshemmets styrdokument utifrån sitt uppdrag, gällande skollag, läroplan, Lgr 11 och andra styrdokument som är vägledande i arbetet på fritidshemmet.
- Fritidshemsmöten innehåller gemensamma diskussioner kring Lgr 11 och andra styrdokument, samt diskussioner kring elevernas kunskaper, intressen och förmågor,
- Planeringen för fritidshemsverksamheten utgår från fritidshemmets förmågor i Lgr 11 samt andra styrdokument, och detta syns i den vardagliga verksamheten.
- Fritidshemmets dokumentation utgår från Lgr 11 samt andra styrdokument och är synlig samt tillgänglig för elever och vårdnadshavare,

5.2.1. Fritidshemmets olika aktiviteter som främjar elevernas nyfikenhet och lust att lära

- *Expedition Stockholm*: Utflykter till när och fjärran i Stockholms län. Alltifrån cykelutflykter i närområdet, parkleksbesök, besök på olika museum, och bad m.m. Utmärkt på lov och studiedagar.
- *Expedition Farsta*: Utflykter till våra närliggande parklekar och grönområden.
- *Bild och form* för Klubb10.
- *Kreativa konstverk*: Skapande i ateljén för F-2.
- *"Visst nappar det!"* Fiskeskola vid bryggan i Magelungssjön under sommartid.
- *"Fem rum i rummet"*: Elevernas egna val där pedagogens roll är att stötta, uppmuntra och skapa förutsättningar till elevernas initiativ och inflytande, t.ex. spel, bygg- och konstruktionslek, lugna rummet, olika rollerkar.

² Ursprungstexten från Lgr 11 lyder "Skolan ska ansvara..." Skolan har bytts ut till fritidshem

- *Föreningsliv*: framförallt under lov, med besök till ex Farsta hallen
- *Dans*: Skapa rörelseglädje till musik med bland annat *Röris* och *Just dance*
- *Friluftsliv*: En mindre grupp som deltar i olika friluftaktiviteter, ute i skog och mark.
- *Gårdens lek och lär*: Olika aktiviteter för lek, kreativitet och rörelse.

5.3. Fritidshemmets arbete med elevers ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

(Lgr 11s.16)

- Fritidshemmet har fritidsråd 3 gånger per termin, i sina separata grupper, där det finns en utarbetad dagordning. Eleverna får möjlighet att ge synpunkter och samtala om sin situation på fritidshemmet. Fritidsrådets synpunkter, önskemål och förslag till förbättringar följs upp/genomförs.
- Fritidshemmets olika grupper har samling varje dag efter avslutad skoldag för att skapa struktur, ta tillvara på elevernas önskemål och för att ge tips till varandra.
- Fritidshemmets material är synligt och tillgängligt så att eleverna har möjlighet till egna val.
- Fritidshemmet arbetar med *"fem rum i rummet"* vilket innebär att rummen talar om vilka olika aktiviteter som är möjliga att utföra i de olika rummen, t ex bygg- och konstruktion, rollekar, skapande m.m.
- Fritidshemmet har mellanmålsvärdar som hjälper till med mellanmålet.

5.4. Fritidshemmets arbete kring samarbete med hemmet

³*Fritidshemmets och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.* (Lgr 11 s.16)

- Fritidshemmets pedagoger ansvarar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan fritidshem och hem och för fortlöpande samtal om elevernas trivsel, trygghet, utveckling och lärande.
- Fritidshemmet skriver regelbundet verksamhetsloggar på SchoolSoft som en dokumentation av verksamheten samt elevernas lärande.
- Fritidshemmet lägger in aktuella kalenderhändelser och veckoplaneringar på SchoolSoft. Även plötsliga ändringar i planeringen meddelas på SchoolSoft som en nyhet eller kalenderhändelse.
- Fritidshemmet tar emot aktuell information från föräldrar/vårdnadshavare, t ex vem som ska hämta eleven via tidsrapporteringsfunktionen på SchoolSoft.

³ Ursprungstexten från Lgr 11 lyder "Skolans och vårdnadshavarnas..."

- Fritidshemmet bjuder in till olika former av föräldrasamverkan, t.ex. föräldramöten, "drop – outfika", drop-in under lovverksamhet, föräldramiddagar, uppträdanden av eleverna vårsoaré, musikalerna vernissager, m.m.
- Föräldrar är alltid välkomna att delta i fritidshemmets verksamhet.
- På SchoolSoft (filer/länkar - klagomålshantering) samt hemsidan finns information för vårdnadshavare hur de kan tycka till om verksamheten.
- Fritidshemmet har mentorer för de olika fritidshemsgrupperna.
- Fritidshemmet har "hälsa på dagar" för nya förskoleklass elever på våren
- Fritidshemmet har ett föräldramöte för vårdnadshavare/föräldrar till nya förskoleklass elever inför skolvalet i februari.

5.5. Samarbete mellan Vättersöns verksamheter (förskola, fritidshem och skola)

"Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroende fullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet."
(Lgr 11 s. 17)

Fritidshemmet har ett kontinuerligt samarbete med förskoleklass, skola och förskola under hela läsåret. (Läsårets 2017-2018 års mål/åtagande när det gäller samarbete mellan Vättersöns verksamheter, se sid. 17 punkt 6.5). Fritidshemmet samverkar med pedagogerna i förskoleklass, skola och förskola för att stödja barnens/elevernas övergång genom bl.a. överlämningssamtal. Viktigt vid överlämningssamtalen är att uppmärksamma barn/elever med särskilda möjligheter/i behov av särskilt stöd. Vårdnadshavarna informeras innan och tillfrågas om samtycke.

5.6. Fritidshemmets arbete med omvärlden

"Alla som arbetar i ⁴fritidshemmet ska verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför fritidshemmet som kan berika den som en lärande miljö, och bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund."
(Lgr 11 s.18)

- Fritidshemmet har ett nära samarbete med Forsängsparken och besöker även andra parker i närområdet.
- Fritidshemmet gör olika utflykter utanför närområdet. (Se 5.2.1)
- Fritidshemmet besöker olika grönområden och miljöer i närområdet. (Se 5.2.1)
- Fritidshemmet samarbetar och deltar i olika aktiviteter med olika föreningar, ofta under lov.

⁴ Skolan är utbytt mot fritidshem

- Fritidshemmet deltar i olika kulturella aktiviteter, t.ex. teaterbesök och museibesök.

6. Fritidshemmets mål och åtaganden för utveckling, uppföljning och utvärdering 2017-2018.

Fritidshemmets mål och åtaganden för 2017-2018 bygger på 2016-2017 års uppföljningar och utvärderingar, där pedagoger, vårdnadshavare och elever har varit delaktiga.

Åtgärd för utveckling/Utvecklingsinsatser: Inom vilka målområden i läroplanerna finns utvecklingsmöjligheter?

Förväntade effekter av utvecklingsinsatserna: Vilka är de konkreta och förväntade följderna av utvecklingsinsatserna på kort och lång sikt?

Planerade insatser: Vilka insatser ska genomföras för att uppnå förväntade effekter och förbättra måluppfyllelsen i relation till nationella mål

Uppföljning och utvärdering av insatserna: På vilka olika sätt/hur ska vi följa upp och utvärdera våra mål/åtaganden?

6.1. Normer och värden

Åtgärd för utveckling

Diskriminering och kränkande behandling

Fritidshemmet (Skolan) ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska på fritidshemmet utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

(Lgr 11 s. 7)

Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

(Lgr11 s.8)

Förväntade effekter av utvecklingsinsatsen

Fritidshemmets kortsiktiga mål är:

- att varje elev upplever en fortsatt trygghet och trivsel i verksamheten.
- att varje elev utmanas med aktiviteter som ger dem möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper samt erfarenheter.

Fritidshemmets långsiktiga mål är att varje elev:

- *kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,*
- *respekterar andra människors egenvärde,*
- *tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,*
- *kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och*
- *visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.*
- *får undervisning som motverkar traditionella könsmönster.*
- *ges utrymme att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.*

(Lgr 11 s. 8 & 12)

Hur ska vi nå våra mål och åtaganden?/ Planerade insatser

- a. Mentorerna diskuterar med eleverna vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet innebär för dem likväl som för andra och om rättigheter och skyldigheter alla har.

Ansvarig: mentorer på fritids

- b. Trygghetsenkäterna genomförs under höstterminen och vårterminen med fritidshemmets alla elever.

Ansvarig: rektor

- c. Pedagogerna uppmuntrar och inspirerar eleverna att pröva på, för eleven, nya aktiviteter.

Ansvarig: all personal på fritidshemmet

- d. Pedagogerna är delaktiga i elevernas aktiviteter för uppmuntra och bredda deras lekmönster.

Ansvarig: all personal på fritidshemmet

Uppföljning och utvärdering av insatserna**Elev**

Uppföljning: fritidsråd och vid olika samlingsstunder, samt vid olika uppkomna situationer

Utvärdering: trivsel- och trygghetsundersökningar höst och vår

Vårdnadshavare

Uppföljning: föräldramöten, utvecklingssamtal och daglig kontakt.

Utvärdering: utvecklingssamtal höst och vår, enkät *Samverkan med hemmet*, Stockholms stads brukarundersökning

Pedagoger

Uppföljning: fritidsmöten, pedagogiska möten, studiedag

Utvärdering: december 2017 och juni 2018

6.2. Kunskaper

Åtgärder för utveckling/utvecklingsinsatser

"⁵Fritidshemmet ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning. Fritidshemmet ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för fritidshemmets verksamhet. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former."

(Lgr 11 s.13)

Förväntade effekter av utvecklingsinsatsen

Fritidshemmets kortsiktiga mål är att:

- eleverna ökar sin medvetenhet om förmågorna de ska utveckla på fritidshemmet
- utarbeta pedagogiska planeringar för våra aktiviteter i 5.2.1.
- fortsätta diskutera Fritidshemmet del i Lgr11 under fritidsmöten, för att göra personalen än mer förtrogna med styrdokumentet.
- utveckla arbetet med elevernas användande av digitala verktyg på fritidshemmet.

Fritidshemmets långsiktiga mål är att varje elev

- *utvecklar sin förmåga att lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga,*
- *kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia,*
- *kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans*
- *kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.*

Hur ska vi nå våra mål och åtaganden? / Planerade insatser

- a. Fritidshemmet använder sig av fritidshemmets utarbetade förmågor i samband med utvecklingssamtalen.
- b. Fritidshemmet använder sig av fritidshemmets utarbetade förmågor vid olika samlingar och synliggör dem i verksamheten.
Ansvariga: Fritidshemmets mentorer
- c. Pedagogerna som arbetar på fritidshemmet kommer att fortsätta arbeta på möten med fritidshemmets utarbetade förmågor.
Ansvariga: Rektor och pedagogiskt ansvarig för fritidshemmet
- d. Fritidshemmet kommer att utveckla olika arbetsformer för användandet av digitala verktyg i verksamheten.
- e. Fritidshemmet kommer under sitt utvecklingsarbete på torsdagar att fokusera på arbetet med digitala verktyg, organisation samt att utarbeta pedagogiska planeringar utifrån Lgr11.
Ansvariga: Rektor och fritidshemmets mentorer.

⁵ Skolan är utbytt mot fritidshem

Uppföljning och utvärdering av insatserna

Elev

Uppföljning: fritidsråd och vid olika samlingsstunder, samt vid olika uppkomna situationer

Utvärdering: utvecklingssamtal, trivsel- och trygghetsundersökningar höst och vår

Vårdnadshavare

Uppföljning: föräldramöten, föräldraråd, daglig kontakt

Utvärdering: utvecklingssamtal, enkät *Samverkan med hemmet*, Stockholms stads brukarundersökning.

Pedagoger

Uppföljning: fritidsmöten, studiedagar, utvecklingsmöten och pedagogiska möten

Utvärdering: december 2017 och juni 2018

6.3 Elevernas ansvar och inflytande

Åtgärd för utveckling

"De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen."

(Lgr 11 s.15)

Förväntade effekter av utvecklingsinsatsen

Fritidshemmet kortsiktiga mål är att:

- göra eleverna delaktiga i arbetet med att skapa möjligheter för lugn och ro på fritidshemmet.
- alla grupper genomför separata fritidsråd under läsåret.
- fritidshemmet får en högre måluppfyllelse, gällande lugn och ro, i brukarundersökningarna 2017-2018. (46% stämmer helt, 33% delvis, 5% inte alls, 16% vet inte, 16-17)

Fritidshemmets långsiktiga mål är att varje elev:

- tar ett personligt ansvar för sin arbetsmiljö
- successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet på fritidshemmet, och
- har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska arbetsformer.

Hur ska vi nå våra mål och åtaganden? / Planerade insatser

- a. Fritidshemmet samtalalar tillsammans med eleverna om arbetsro och lekro för att göra dem uppmärksamma/medvetna om deras roll och ansvar kring det.
- b. Fritidshemmet planerar in läsårets fritidsråd och följer den utarbetade dagordningen.

Ansvarig: Fritidshemmets mentorer

Uppföljning och utvärdering av insatserna

Elev

Uppföljning: fritidsråd och vid olika samlingsstunder, förslagslådan

Utvärdering: utvecklingssamtal, trygghetsenkäter

Vårdnadshavare

Uppföljning: föräldramöten, daglig kontakt

Utvärdering: utvecklingssamtal, enkät *Samverkan med hemmet*, Stockholms stads brukarundersökning

Pedagoger

Uppföljning: fritidsmöten, studiedagar, utvecklingsmöten och pedagogiska möten

Utvärdering: december 2017 och juni 2018

6.4. Samarbete med hemmet

Åtgärder för utveckling/utvecklingsinsatser

⁶Fritidshemmets och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

(Lgr 11 s.16)

Förväntade effekter av utvecklingsinsatsen

Fritidshemmets kort- och långsiktiga mål är att

- Fritidshemmet sätter upp aktuella planeringar på fritidsväggen, samt lägger ut på SchoolSoft för att synliggöra verksamheten för vårdnadshavarna.
- Fritidshemmet dokumenterar och synliggör arbetet för eleverna och vårdnadshavarna på fritidsväggen, samt genom att regelbundet skriva verksamhetslogg på SchoolSoft.
- Fritidshemmet får en högre måluppfyllelse på brukarundersökningarna 2017-2018 än föregående läsår.

Hur ska vi nå våra mål och åtaganden? / Planerade insatser

- a. Pedagogerna på fritidshemmet ger varandra tid att tillsammans med eleverna dokumentera och synliggöra fritidshemmets arbete.
- b. Fritidshemmet lägger ut information och planeringar på SchoolSoft. Även verksamhetslogg skrivs och viktiga händelser/information läggs ut i kalendern.

Ansvarig: Pedagogiskt ansvarig på fritids och mentorerna.

- c. Pedagogerna på fritidshemmet delges kunskaper kring verksamhetslogg och planeringsverktyget i SchoolSoft.

Ansvarig: Rektor

Uppföljning och utvärdering av insatserna

Vårdnadshavare

⁶ Skolan är utbytt mot fritidshemmets

Uppföljning: föräldramöten, daglig kontakt

Utvärdering: utvecklingssamtal, enkät *Samverkan med hemmet*, Stockholms stads brukarundersökning

Pedagoger

Uppföljning: fritidsmöten, studiedagar, utvecklingsmöten och pedagogiska möten

Utvärdering: december 2016 och juni 2017

6.5. Samarbete mellan Vätterosens verksamheter (förskola, fritidshem och skola)

Åtgärder för utveckling/utvecklingsinsatser

Förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med varandra och förskolan för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande.

(Lgr 11 s.16)

Förväntade effekter av utvecklingsinsatserna

Vätterosens kort- och långsiktiga mål är att:

- Vätterosens fortsätter sitt samarbete mellan förskola, skola och fritidshem
- i samverkan, utbyta kunskaper och erfarenheter samt information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande, och
- vid övergångar särskilt uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Hur ska vi nå våra mål och åtaganden? / Planerade insatser

- a. Det ges tid på pedagogiska möten för planering av samarbete.
- b. Vätterosens verksamheter kommer att utbyta kunskaper och erfarenheter samt inspirera varandra bl.a. på pedagogiska möten.
- c. Vätterosens verksamheter kommer att redovisa projektarbeten för varandra på det pedagogiska mötet i december 2017.
- d. Övergången från förskola till förskoleklass följer de utarbetade rutinerna som finns.
- e. Överlämningssamtal på våren 2018 mellan olika verksamheter.

Uppföljning och utvärdering av insatserna

Barn/elev:

Uppföljning: I den dagliga verksamheten

Utvärdering: utvecklingssamtal, pedagogiska dokumentationer.

Vårdnadshavare

Uppföljning: föräldramöten och daglig kontakt

Utvärdering: Utvecklingssamtal, enkät *Samverkan med hemmet* och Stockholms stads brukarundersökning

Pedagoger

Uppföljning: I respektive verksamhets olika mötesformer

Ansvarig: respektive arbetslag

Utvärdering: kontinuerligt under veckorna, december 2017 och juni 2018

Ansvarig: respektive arbetslag

6.6. Fritidshemmets arbete med omvärlden

Åtgärder för utveckling/utvecklingsinsatser

I samband med att eleverna slutar i fritidshemmet är det värdefullt att personalen förbereder eleverna inför detta. Det kan bland annat innebära att stödja elevernas kontakter med det omgivande föreningslivet samt i förekommande fall förbereda eleverna inför en övergång till öppen fritidsverksamhet.
(Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Fritidshem s.36)

Förväntade effekter av utvecklingsinsatserna

Fritidshemmets kortsiktiga mål är att

- fortsätta erbjuda eleverna aktiviteter som kan utveckla deras kontakter med andra verksamheter än vår egna, exempelvis i Farsta hallen under lov.
- förbereda elever på Klubb10 om verksamhet efter fritidshemmet avslut, ex. mellanmål och parkleken Forsängen.

Fritidshemmets långsiktiga mål är att

- eleverna får inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv
 - eleverna utvecklar kontakter med kultur, föreningsliv samt andra verksamheter
- (Lgr 11)

Hur ska vi nå våra mål och åtaganden? / Planerade insatser

- a. Fritidshemmet följer planerade aktiviteter som anges i punkt 5.6 (s.11)
- b. Fritidshemmet utarbetar skriftliga rutiner för arbetet angående elevernas avslut på fritidshemmet, en s.k. utskolning.

Uppföljning och utvärdering av insatserna

Elev

Uppföljning: I den dagliga verksamheten.

Utvärdering: utvecklingssamtal,

Vårdnadshavare

Uppföljning: föräldramöten och daglig kontakt

Utvärdering: Utvecklingssamtal, enkät *Samverkan med hemmet* och Stockolms stads brukarundersökning.

Pedagoger

Uppföljning: Fritidsmöten

Utvärdering: december 2017 och juni 2018

7. Systematisk kvalitetsarbete, uppföljning och utvärdering

"Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven."

(Lgr 11s.15)

Alla ovanstående utvecklingsområden följs upp under läsåret, utvärderas och analyseras skriftligt i december och i juni. Det skriftliga underlaget lämnas till rektor för sammanställning och vidare analys. Analysen leder fram till nya utvecklingsområdena och olika åtagande utifrån de nationella målen. Dessa utvecklingsområden och åtaganden förs in i kommande arbetsplan.

Andreas Jälmestål
Rektor
Farsta Strandskolan
September 2017